

Suomen YK-liitto

Tietoa YK:sta, kansainvälisyydestä
ja meitä ympäröivästä maailmasta!

www.ykliitto.fi

Finlands FN-förbund | UN Association of Finland

Suomen YK-liitto

KATTOJÄRJESTÖ

- Perustettu vuonna 1954
- Noin 60 jäsenjärjestöä, lisäksi henkilöjäseniä
- Paikalliset YK-yhdistykset (Helsinki, Turku, Tampere, Oulu, Jyväskylä)
- Mukana WFUNA:ssa (World Federation of UN Associations)

YHTEISTYÖTAHOJA

- UM ja muut ministeriöt
- Suomalaiset YK-järjestöt (mm. Unicef, Unifem, Pakolaisapu, UNDP)
- Paikallisyhdistykset ja Sykli
- Muut kansalaisjärjestöt, oppilaitokset ja opistot, korkeakoulut ym.

- **TIEDOTTAA** YK:sta, sen toiminnasta ja päämääristä
- **KOULUTTAA**, neuvoo ja tuottaa materiaalia
- **KASVATTA**A kansainvälisyyteen ja globaaliin vastuuseen (globaalikasvatus)
- **VAIKUTTAA** Suomen YK-politiikkaan, seuraa velvoitteiden toimeenpanoa kansallisesti

Toiminnan keskiössä:

- IHMISOIKEUDET

- o 2008 YK:n ihmisoikeuksien julistus 60 v

- KEHITYS

- o vuosituhattavoitteet, kehitysmäärärahat

- TURVALLISUS

- o inhimillinen turvallisuus, rauhanrakennus, konfliktien ehkäisy

Oppilaitosyhteistyö:

Materiaaleja ja julkaisuja

Luentoja ja alustuksia

Tapahtumia ja tilaisuuksia

Oppilaitosvierailuja ja tutustumiskäyntejä

Opinnäytetöitä

Globaalikasvatus

- YK:n toiminnan tunnetuksi tekeminen
- Ihmisoikeuksien tuntemuksen edistäminen
- Vastuullisen ja aktiivisen kansalaisuuden tukeminen
- Kansainvälisten järjestelmien ja päätöksentekoprosessien ymmärtäminen
- Maailmanlaajuinen yhteisvastuu
- Kestävän kehityksen tavoitteet ja päämäärät ohjaavina periaatteina

Maailmankansalaisuus on välittämistä, vaikuttamista ja vastuunkantoa!

- Kansainvälisyyskasvatuksen opintokokonaisuus
- Kaikille halukkaille avoin itsenäisen opiskelun muoto
- Kokeen aikana tekijä tutustuu itseään kiinnostavaan kansainvälisyyteen liittyvään aiheeseen yksin, pareittain tai ryhmässä
- Soveltuu suoritettavaksi osana koulujen ja oppilaitosten opetustarjontaa
- Suorittaneita vuodesta 1995 jo yli 2000 henkilöä
- Parhaat työt palkitaan vuosittain

Lisätietoa: www.ykliitto.fi/maakansa

YK-liiton kehittämä metodi kansainvälisyyskasvatukseen

- kokeilu käynnistyi 1994
  - mukana: 5 Unesco koulua, Vantaan sosiaalialan oppilaitos, Oulun yliopiston opettajankoulutuslaitos, Meilahden lukio
- 1995 laajeni valtakunnalliseksi
- mukana peruskouluja, lukioita, ammatillisia oppilaitoksia, opistoja ja itsenäisiä oppijoita
- 2006 n. 2300 kokeen suorittanutta

AIHEIDEN KIRJO

- **Ympäristökysymykset**
  - luonnonkatastrofit, eroosion vaikutukset, maanviljely, vesivarat, metsätalous, kierrätys
- **Kulttuurikysymykset**
  - alkuperäiskansat (saamelaiset, intiaalit, aboriginaalit, maorit)
  - tavat, perinteet ja juhlapäivien kulttuuri
- **Ihmisoikeudet**
  - naiset, lapset, alkuperäiskansat, vammaiset, vähemmistöt
- **Kestävä kehitys**
  - Poliikkalinjaukset, toimintamallit

Tavoitteena:

- aktiivinen kansalainen, joka tiedostaa ja ymmärtää omien toimiensa vaikutukset omassa lähiympäristössään ja globaalisti
- ihmisoikeusperustainen lähestymistapa poikisektoraalisesti
- kestävä kehitys ja sosiaalinen vastuu
- kulttuurien ja uskontojen välinen dialogi

- **Oppilaslähtöinen**
  - omat kiinnostuksen kohteet ja vahvuudet
- **Itsenäisyyttä ja aloitteellisuutta korostava**
  - valittavissa erilaisia toteuttamisen tapoja
- **Monipuoliseen tiedonhankintaan ohjaava**
  - erilaiset tietoympäristöt ja lähteet
- **Kriittisyyttä vahvistava**
  - Lähdekritiikki ja medianlukutaito
- **Pitkäjänteisyyttä kehittävä**
  - useamman kuukauden projekti

RAKENNE

- **Päiväkirja**
  - oman oppimisen ja MKK-prosessin seuranta
  - mediaseuranta ja lähdekritiikki
  - ilot ja surut, haasteet ja onnistumiset
- **Tutkimusosuus**
  - aiheen syventävä tarkastelu eri tietoympäristöistä ja näkökulmista
  - kirjallinen tuotos (cd)
- **Toimintaosuus**
- **Itsearviointi**

TUTKIMUSOSUUS ERILAISET TIETOYMPÄRISTÖT

- Kansainvälinen
- Kansallinen
- Paikallinen
- Henkilökohtainen

TOIMINTAOSUUS

- Tiedon jakaminen ja oman tuotoksen esittely muille
  - näyttely koulun/oppilaitokset kirjastossa
  - luento tai esitelmä
  - diasarja, video tai internetsivusto
  - artikkeli tai kannanotto paikallislehdessä
  - tapahtuma, tempaus tai addressi
  - paneelikeskustelu

ITSEARVIOINTI

- **Prosessin arviointi kokonaisuutena**
- **Oman oppisen ja oppimistekniikoiden arviointi**
- **Metodin arviointi yleisesti**

- **Lisätietoja ja ilmoittautuminen**
  - Aloituspäivä
  - Työn aihe
  - Työn ohjaaja (jos on)
  - Arvioitu valmistumisajankohta
  - Tekijän ikä ja koulu (jos on)
- **Tekijän ja ohjaajan opas (pdf)**

www.ykliitto.maakansa.fi

Lisätietoja www.ykliitto.fi

Kouluttaja

Rosa Puhakainen-Mattila

09 231 50505

044 741 3554

rosa.puhakainen@ykliitto.fi

Finlands FN-förbund | UN Association of Finland

svomen yk liitto

- **Unescon ja YK:n sopimukset, julistukset ja asiakirjat**
  - kansainvälisyyskasvatus
  - ihmisoikeuskasvatus
  - rauhankasvatus
  - ympäristökasvatus
  - kulttuurikasvatus
  - demokratiakasvatus
  - kehityskasvatus
- **Kansalliset opetussuunnitelmien perusteet**
- **Kansainvälisyyskasvatuksen linjaukset**

KANSAINVÄLINEN

- Tutkittavan ilmiön taustalla vaikuttava todellisuus
  - Usein enemmän kuin koulukirjat tai valtamedia antavat ymmärtää
  - Historia, talous, poliittiset valtasuhteet, ympäristökysymykset
- Monipuolinen tiedonhankinta
  - Kansainväliset sopimukset, suositukset ja julkistukset
  - Hallitusten väliset toimintalinjaukset ja yhteistyöorganisaatiot
  - Järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan tuottamat kannanotot, julkilausumat ja materiaalit
  - julkaisut, artikkelit, tietokannat, tv, radio, internet
- Lähdekritiikki, objektiivinen työote

KANSALLINEN

- **Aihe valtion näkökulmasta**
  - **Lait, asetukset, toimintaohjelmat, poliittiset toimintalinjaukset**
  - **Ulkosuhteet, sisäpolitiikka, taloussuhdanteet, koulutus- ja terveyspolitiikka, poliittiset valtasuhteet**
  - **Järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan tuottamat kannanotot, julkilausumat ja materiaalit**
  - **Media, taide ja kulttuuri**

PAIKALLINEN

- **Kunnallinen toimikenttä**
  - Virastot, järjestöt ja työpaikat
- **Lähiympäristö ja alueelliset verkostot**
  - Seurat, toimikunnat, tavallinen kansalainen
- **Asenteet, tunteet ja mielikuvat**
  - Tieto ja tilannekatsaus
  - Mielenpitoet ja niiden taustat
  - Mielenpiteiden puute on myös kannanotto!
- **Asenteet ja uskomusten vaikutukset ihmisten käyttäytymiseen ja toimintaan**

HENKILÖKOHTAINEN

- Oma suhde työhön muodostuu vähitellen työtä tehdessä. Kokonaiskuva hahmottuu ja tieto lisääntyy
- Omat mielipiteet ja ajatukset, oman oppimisen seuranta, ennakkoluulojen ja mielikuvien muuttuminen, perustellut kannanotot ja havainnot
- Päiväkirja keskeinen dokumentoinnin kohde

TIEDONHANKINTA

Kirjallinen materiaali

- Kirjastot ja tutkimuslaitokset
  - Artikkelit, julkaisut, tilastolliset analyysit
  - kaunokirjallisuus

Sähköinen materiaali

- Internet
  - Tietokannat ja tilastot
  - Uutis- ja keskusteluryhmät

Haastattelut, kyselyt ja opintokäynnit

- Virastot, ministeriöt ja yritykset
- Kansalaisjärjestöt ja muut toimijat

TÄRKEÄ MUISTAA:

- Lähdekritiikki
  - Tiedon luotettavuus
  - Kuka puhuu ja miksi
  - Mitä ei kerrota/näytetä – miksi?
- Objektiivinen työote
- Analyysi ja perustellut päätelmät

If you are thinking a year ahead

- plant seeds,

If you are thinking ten years ahead

- plant a tree,

If you are thinking hundred years ahead

- educate the people.

KUAN-TZU (4th – 3rd century BC) China

